

Plan upravljanja istraživačkim podacima ERIM, (HRZZ, 2020-2024, IP 2019-04-6642)

Hameršak, Marijana

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:301:162660>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

repository.ief.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Plan upravljanja istraživačkim podacima _ERIM

Opće informacije	
Ime i prezime predlagatelja	dr. sc. Marijana Hameršak (glavna istraživačica)
Matična organizacija	Institut za etnologiju i folkloristiku (<i>dalje u tekstu: Institut</i>)
Naziv projekta	Europski režim iregulariziranih migracija na periferiji EU: od etnografije do pojmovnika, ERIM
Upravitelj podacima	dr. sc. Marijana Hameršak (marham@ief.hr)
1. Prikupljanje podataka i dokumentacija	
Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Podaci koji će se prikupljati u okviru projekta ERIM nastali su u okviru kvalitativnih, terenskih i arhivskih istraživanja te obuhvaćaju neobrađene, obrađene, očištene i prezentacijske podatke u različitim formatima, tekst, fotografija, audio i video zapisi i dr. (doc, docx, pdf, jpg, mp4, wav, pdf, tiff, nvp, cvs i dr.), opsega 150-200 GB.</p> <p>Suradnici projekta koriste i već postojeće podatke nastale u okviru njihovih prethodnih istraživanja ili u okviru srodnih istraživanja.</p>
Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	<p>Podaci će se prikupljati etnografskim, arhivskim i terenskim istraživanjima metodama promatranja, intervjuiranja, elektroničkim razmjenama, pregledom arhivskog gradiva i dr.</p> <p>Suradnici projekta podatke koji nisu osjetljivi pohranjuju i razmjenjuju putem nacionalnog sustava za pohranu i dijeljenje podatka PUH (https://www.srce.unizg.hr/puh).</p> <p>Podaci se imenuju u suglasju sa njihovim specifičnostima. Npr. fotografije građe Vjesnikove novinske dokumentacije pohranjene u Hrvatskom državnom arhivu imenovane su prema modelu (naziv mape godina. mjesec. datum prvih nekoliko riječi naslova – ključne riječi br. nastavka za članke u nastavcima npr. <i>SUD 60 2002. 11. 12. Vise se ne bojim - azil, Rakitje</i>). Terenski dokumentacijski materijali suradnika pohranjuju se u datotekama nazvanim prema širem lokalitetu i razdoblju konkretnog terenskog istraživanja ili posjeta (npr. Baranja i Backa, 15-17.5. 2022). Unutar datoteke dodatno se specificira vrsta podataka (npr. audio, foto, video, literatura) i eventualno autor (npr. Marijana ili MH), dok se dokumenti koji se pohranjuju imenuju prema lokalitetu i/ili datumu istraživanja te unutar datoteke sortiraju prema abecedi, datumu nastanka i dr. Osobni podaci povjerljive naravi se s ciljem zaštite sudionika pohranjuju odvojeno te će se u budućnosti eventualno dodatno i zaključavati ili šifrirati.</p>
Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim	Prikupljene terenske podatke prati iscrpna dokumentacija koja obuhvaća pisma, pregled medijskih objava, literature i drugih izvora, adresar kontakta i sl. priređenih u okviru pripreme za terensko istraživanje. Oni će

	podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	biti ustupljeni za daljnje korištenje u onom opsegu u kojem ne kompromitiraju privatnost i sigurnost osoba uključenih u istraživanje.
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	
	Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	<p>U skladu s čl. 9 Etičkog kodeksa Instituta za etnologiju i folkloristiku (Urbroj: 1/12-11) i ovo istraživanje se provodi na način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da su svi sudionici istraživanja u najvećoj mogućoj mjeri unaprijed upoznati sa svrhom i ciljevima istraživanja, načinom pohrane i čuvanja podataka, očekivanom upotreboom podataka, te mogućim koristima i štetama, ili neugodnostima koje bi sudionici mogli imati u vrijeme istraživanja, ili nakon njega - da se u najvećoj mogućoj mjeri, osim kada to okolnosti i metodologija istraživanja opravdano ne dopuštaju, teži osigurati obaviješteni i dragovoljni usmeni ili pismeni pristanak svih sudionika istraživanja, uključujući osobe koje su u posjedu traženih podataka, ili im omogućuju pristup, ili imaju druge interese koje bi istraživanje moglo ugroziti - da se istraživanjem ne narušavaju sigurnost i dostojanstvo sudionika istraživanja, a da se tajnost i anonimnost podataka o njima osiguraju u skladu sa stavom i procjenom istraživača ili sudionika istraživanja, te da se nastoji preduhitri svaka moguća zloupotreba podataka proizašlih iz istraživanja. <p>S ciljem zaštite sudionika istraživanja, istraživači na PUH-u pohranjuju samo one podatke koje ne smatraju osjetljivima. Dio audio, video, foto i drugih dokumentacijskih materijala se nakon pomognog izbora pohranjuje i objavljuje na projektnoj mrežnoj stranici (erim.ief.hr) i multimedijalnoj mrežnoj platformi e-erim (e-erim.ief.hr). Takvim oblikom eksplicitno selektivnog pohranjivanja i objavljivanja materijala nastoje se minimalizirati opasnosti neautorizirane cirkulacije i dijeljenja podataka.</p>
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Podaci će se obrađivati te će se njima upravljati u zaštićenom mrežnom okružju (npr. PUH), dok će se osjetljivi podaci obrađivati izvan mrežnog okružja kako bi se spriječila njihova neželjena distribucija, kompromitacija i identifikacija koja je putem posrednih identifikatora (zanimanja, zemlje porijekla) moguća čak i kada su podaci anonimizirani modulacijama glasa ili zatamnjениm vizualima.

	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Cilj je omogućiti najširu upotrebu podataka koji nisu osjetljivi odnosno potencijalno osjetljivi. Upotreba takvih neosjetljivih podataka omogućiće se kroz otvoreni pristup, primjerice pod licencom CC BY-NC-SA (imenovanje autora, nekomercijalna uporaba isključivo, dijeljenje pod istim uvjetima) koju već koristimo na mrežnoj stranici projekta i javnoj projektnoj platformi e-erim: https://e-erim.ief.hr/ . Sekundarni podaci koji nisu nastali u okviru predmetnog istraživanja (primjerice podaci pohranjeni u Dokumentaciji Instituta, Hrvatskom državnom arhivu i sl.) koristit će se u skladu s uvjetima koji su određeni pravilima njihovog vlasnika, odnosno referentnih nositelja autorskih prava.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolažete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Podatke se tijekom istraživanja pohranjuje na osobnim računalima suradnika i na PUH-u na kojem se dnevno automatizirano izrađuje njihova sigurnosna kopija. Glavna istraživačica tjedno radi sigurnosnu kopiju s računala na vanjski disk, te mjesечно s PUH-a na vanjski disk. Osjetljive podatke istraživači pohranjuju na vlastitim prijenosnim računalima, na vanjskim diskovima i u nedigitalnim formatima (npr. rukopisne bilješke).
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Fotografije, video i audio zapisi nastojat će se čuvati u formatima visoke kvalitete i trajnosti. Osim u matičnim oblicima, podaci će se po potrebi konvertirati u preporučene oblike pohrane digitalnih podataka (npr. pdf, jpg usp. smjernice na https://qdr.syr.edu/guidance/managing/formatting-data). Po završetku projekta, podaci koje će biti moguće učiniti javno dostupnima trajno će se pohraniti u adekvatnim formatima (npr. pdf za tekstualne dokumente) u Dokumentaciji IEF-a.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Podaci koje će biti moguće učiniti javno dostupnima bit će pohranjeni u Dokumentaciji IEF-a te će biti dostupni za korištenje i obradu sukladno licenci CC BY-NC-SA ili sl. Ovisno o mogućnostima, podaci će biti pohranjeni i na institucionalnom digitalnom repozitoriju koji se razvija u suradnji s tvrtkom Arhiv Pro d.o.o. i/ili na institucionalnom repozitoriju razvijenom u okviru SRCA (sustav digitalnih akademskih arhiva i repozitorija Dabar). Dio podataka bit će dostupan putem projektne mrežne platforme e-erim. Potencijalni korisnici za podatke će doznati putem baza i kataloga Instituta, mrežne stranice projekta, radova i javnih istupa suradnika projekta, medija, profesionalnih i drugih udruženja i mreža itd.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavači vezani zakonskim,	ERIM se svojim tematskim fokusom na režimu iregulariziranih migracija i svojom etnografskom metodološkom orientacijom, tematski i metodološki svrstava u potencijalno etički zahtjevna i kompleksna

	etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	istraživanja i to na različitim razinama (emocionalnoj, etičkoj, fizičkoj i dr.) i za različite dionike (istraživače, sudionike, s njima povezane pojedince i dr.). Stoga se u okviru projekta vrlo često prikupljaju i obrađuju i osjetljivi podaci koji se u trenutku provedbe projekte, ali kasnije, sve dok postoje uočeni rizici, neće dijeliti iz etičkih i sigurnosnih razloga.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.	Podaci koji će biti javno dostupni pohranit će se u repozitoriju koji je usklađen s načelima FAIR-a.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Koristit ćemo se digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija.

Ref:

- [1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)